

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Murmurationes & querelæ contra monstra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ac Philosophis aliud nihil voluit reiwcere, quām hæc monstra prout à Poëtis describuntur, duas naturas, videlicet humanam & equinam, simul complectentia, quarum vna foeno, altera vi- no gauderer: neque opus dupli ci ventre, & stomacho, aut quadruplici pede, cùm, vt suprà ex Æliano docuimus, Ono- centauri manibus loco pedum nitantur, quando celerandum est. In hanc sententiam etiam scribit Franciscus Ferdinandus de Cordoua. Qui post Delrium, hæc pleraque copiosius di- sputauit. Verùm his affatim probatum est, gigni monstra; nunc cur ea vel à natura gignantur, vel ab authore naturæ gi- gni finantur inquiremus.

Franc. Ferd.
de Cord. in
Didascal.
Multiplici.
c. 8. Delrius
Comment.
in Herculem
Oeteum Se-
secz.

C A P V T X L I X .

*Iniquas hominum de Monstris & monstrosis querelas com-
pesci ex eo, quod monstra & monstrosi sunt Dei opus,
& eorum irrisores diuinitus puniantur.*

Dplex iniuria est, si quis inde contumeliā patitur, vnde laudari merebatur. Quare & illi gemina poena digni sunt, qui Deum in operibus suis non solum laude nulla afficiunt, sed etiam murmurando blasphemant. Hanc ob caussam, meritò illis, qui denario diurno non contenti murmurauerunt, iratus paterfamilias dixit: *An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Unus quisq; ob proprium suum peccatum damnatur,* ait S. Basilius, ita & qui murmuraverint, ob murmurationem. *Verum saepe alij alia de causa murmurant.* Nam hi quidem propterea murmurant, quod unde ventrem suum dispendant, non habent (ut qui gula præter modum dediti sunt, & ventrem faciunt Deum suum) illi vero, quod in pari honore habeantur cum nonissimis, in quo apertè indicant suam inuidiam, quod vitium multis in locis solet scriptura coniungere homicidio. Alij propterea alia de causa. Qualis caussa est, si parētibus nō conceditur, quod optant; imo si datur, quod horrent, pro pulchra prole deformē monstrū. Nam eiusmodi monstrosum partum, in alijs rebus, ut plantis, & bestijs miramur, miseramur in hominibus; neque satis sibi suam infelicitatē deplorare

I.

Matth. 20. 15.
S. Basil. in
reg breu.
q. 62.

plorare posse videntur parentes, si sobolem nocti sunt, non iam caprinis pedibus, more Satyrorum; aut *Semiuirumq[ue] ha- uem, semibosuemq[ue] virum*; sed vel brachio carentem, vel nari-

3. Reg. 21. 20. bus destitutum, vel aure truncatum, vel plures digitos in ma-

nibus singulis habentem: qualis in *Geth vir fuit excelsus*, quise-
nos in manibus pedibusq[ue] habebat digitos, id est, viginti quatuor, &
erat de origine *Arapha*. Quin immò, si vel de materna imagi-
natione, purpuream in fronte notata, aut in genis nigram ma-
culam frago, moro, aut pruno flagrantius appetito similem
gerat, quanta est solicitude corrigendi? quantæ, contra Na-
turæ errorem, immò contra ipsum Naturæ authorem querelz
existunt? quasi Deus ad illorum imperium, non ad suæ sapi-
entiæ voluntatem fœtum in utero fingere debuisse. Mallem,
inquiunt, nullum filium habuisse, quam non integrum, mal-
lem filiâ caruisse, quam quæ visu, auditu, aut lingua visu ci-
reret. Quis ducet cæcā, nisi puer baculo trahens viarum mo-
stratore? quis surdam non dicet absurdam? quis elinguem nō
comparabit cum milite, qui non habet ensim? aut cum bat-
bito, quod caret plectro? Quot liberi in lucem prodeunt, in-
star Midæ, auriti; aut manibus vncis, ad modum Harpyiarum;
aut cute pilosa, tanquam Simij, aut Panisci; quæ non lamen-
ta funduntur? quanto pudore erubescunt parentes, cognati,
affines? quid non excogitant amici, ad occulendum, in per-
petuos carceres includendum, vel sæpe etiam omnino è medio
tollendum tam informem partum? Nota est cistella vimini-
nea Mineruæ, quæ Erisichthonem clausit. Multò autem impa-
tientius illi ipsi ferunt suam monstrositatem, qui sic nati eam
cognoscunt. Si enim quædam puellæ, ob ruffum capillitione,
quædam ob luscum oculum, quædam, quod sint nec puni-
mo naso,

Ovid. lib. 2.
Metamorph.

Catull. epigr.
§ 4.

*Nec bello pede, nec nigris ocellis,
Nec longis digitis, nec ore siccō,
Nec sane nimis elegante lingua,*

**Naturam & Naturæ Dominum identidem accusant, quid fa-
cient, si barba mentum vestiat, non in munimen virginitatis,
sed in coniugij impedimentum? Si dentem os exerat aptinum?**

Si

Si effigiem bufonis in fronte ſedentem circumferat? ſi ſtrumā effundat vſque ad vmbilicum? Nam dentem aureum in ore enatū, vt noſtra ætate factum eſt, facilius quis tolerarit. Philippus Macedo, Annibal Carthaginensis, Sertorius Hispanus, ac Zisca Bohemus vnoculos ſuiffe, vehementer doluerunt, tametſi non à natura, vt Arimaspi, ſed ab euentu tales eſſent. Ita & alij dolent, qui ſibi à natura nouerca cum cauſa deformatiſis, cauſam quoque doloris datam ſuiffe arbitrantur, & querelarum.

Hic in remedium ſciendum eſt, etiā monſtrum, quia teſte Aristotele, diſimile quiddam eſt, & obliquum ac laſum, ſit vi- um naturæ, ob aliquod impedimentū, à fine ſuo, deficiens; atque adeò licet cauſa impedita per ſe nō tendat in monſtrū, tamen ratione Dei, qui rerum omnium eventus & prouiden- tia ſua præuenit, & ſapiencia diſponit, nulla monſtra fortui- tō aut caſu euenire. Tametſi igitur, cùm illa generantur, cauſa impedita & particularis dicatur à ſuo ſcopo deſlectere, (cupid enim bos virulum, non autem agnum generare) illiq; effectus fortuitus eſſe; tamen Deus ſuo non fruſtratur, qui & in monſtris eſt gloriosus. Sicut enim Indi ex ipliſ etiam inter ſe ſe colligatis cucurbitis ratem conficiunt, qua flumina traij- ciunt: ita & Deus ē vilissimis rebus effectus prodiſit pre- ciosos. Hinc cum cauſa tam impedita, quām impediens ſimul concurrens abſolute efficaciterque vult generari monſtrum. Neque enim omnium particularium cauſarum fines abſolute, ſed conditionatè duntaxat destinat; ſi ſeiliſet non aliunde im- pediantur. Nam ſi impediāntur, ad earum ſe confluxum, na- turas, modumque accommodat; & vna cum circumſtantijſ, immo cum rebus circumſtantib⁹ operatur. Hinc ſicut ex tauro & vacca taurus; ita ex tauro & Pasiphaë Minotaurus prodiſit, prima cauſa concurſum ſuum aequè ad vnum, atque ad alterum effectum non denegante, vt vniuersalis prouidentiæ ordinem feruet, qui non ſolūm exigit, vt Deus vim det cauſæ impeditæ, ſed etiam vt virtutem agenti cauſæ impediēti non ſubducat, atque adeò, vt, ſinat fieri, non quod ab vna ſola, ſed quod ab utraque ſimul potest fieri, vel certe, quod fieri potest

Qqq

à cauſa

Kranzius
Vand. lib. 12;
cap. 33.

II.
Ariſtot. 4. de
Generat.
animal. c. 3.

Ioan. Ludov.
Gottfrid. in
hilt. Antipod.
part. 1. pag. 14.